

This question paper contains 10 printed pages]

CZ—208—2019

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

(CBCS Pattern)

COST ACCOUNTING—I

(MCQ & Theory)

(Tuesday, 26-3-2019)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Solve Q. No. 1 on OMR sheet during the first half an hour.

(ii) Q. No. 1 is compulsory.

(iii) All questions carry equal marks.

(iv) Use of simple calculator is allowed.

(i) प्रश्न क्रमांक 1 हा OMR sheet वरच सोडवायचा आहे. त्यासाठी पहिला अर्धा तास वेळ असेल.

(ii) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य आहे.

(iii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iv) साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) Yearly working hours of a machine are 2,000 hours. Total standing charges of machine for one year are Rs. 10,000 and variable charges per hour is Rs. 3.00. Then machine hour rate is :

(a) Rs. 8.00

(b) Rs. 5.00

(c) Rs. 9.00

(d) Rs. 11.00

P.T.O.

एका यंत्राचे वार्षिक कार्य तास 2,000 तास आहेत. एकूण स्थिर खर्च एका वर्षासाठी 10,000 रु. आहे आणि प्रती तास बदलता खर्च 3.00 रु. आहे. तर यंत्र तास दर रु. आहे.

- (a) 8.00 (b) 5.00
(c) 9.00 (d) 11.00

(ii) Rent and rate is apportioned on the basis of

- (a) No. of Machines (b) Area occupied
(c) No. of Workers (d) Time devoted

भाडे आणि दराची आकारणी आधारे करतात.

- (a) यंत्राची संख्या (b) व्याप्त क्षेत्रफळ
(c) कामगार संख्या (d) दिलेला वेळ

(iii) Single or output costing method is *not* used in

- (a) Cotton Industry (b) Cement Industry
(c) Transport Industry (d) Bricks Industry

एकल किंवा उत्पादन परिव्यय पद्धती उद्योगात वापरली जात नाही.

- (a) कापड उद्योग (b) सिमेंट उद्योग
(c) वाहतूक उद्योग (d) वित्त उद्योग

(iv) For calculating cost of production is prepared.

- (a) Balance sheet (b) Reconciliation statement
(c) Cash flow statement (d) Cost sheet

उत्पादन परिव्यय गणन करण्यासाठी तयार करतात.

- (a) ताळेबंद (b) मिळवणी पत्रक
(c) रोख प्रवाह पत्रक (d) परिव्यय पत्रक

(v) is a first element of cost.

- (a) Material (b) Labour
(c) Office exp. (d) Selling exp.

..... हा परिव्ययाचा पहिला घटक आहे.

- (a) सामग्री (b) मजूरी
(c) कार्यालय व्यय (d) विक्री व्यय

(vi) In FIFO method closing stock is valued at

- (a) Selling price (b) Cost price
(c) Current price (d) None of these

प्रथम आगमन प्रथम निर्गमन पद्धतीत स्कंधाचे मुल्यांकन वर करतात.

- (a) विक्री किंमत (b) परिव्यय किंमत
(c) चालू किंमत (d) यापैकी नाही

(vii) In Halsey plan bonus is calculated as per formula.

- (a) Hours saved \times Rate per hour
(b) $\frac{1}{3} \times$ Hours saved \times Rate per hour
(c) $\frac{1}{2} \times$ Hours saved \times Rate per hour
(d) $\frac{1}{4} \times$ Hours saved \times Rate per hour

हॉलसे योजनेत बोनस सुत्रानुसार गणन करतात.

- (a) वाचविलेले तास \times प्रतीतास दर
(b) $\frac{1}{3} \times$ वाचविलेले तास \times प्रतीतास दर
(c) $\frac{1}{2} \times$ वाचविलेले तास \times प्रतीतास दर
(d) $\frac{1}{4} \times$ वाचविलेले तास \times प्रतीतास दर

P.T.O.

(viii) Feature of Taylor's differential piece rate system

- (a) Day wages are not guaranteed
- (b) A standard time for job is established
- (c) Two pieces rate are fixed
- (d) All of the above

टेलरच्या भिन्न कार्यदर पद्धतीचे वैशिष्ट्ये

- (a) दैनिक भृतीची खात्री नाही
- (b) कार्यासाठी प्रमाण वेळ ठरवून दिला जातो
- (c) दोन कार्यदर निश्चित केले जातात
- (d) वरीलपैकी सर्व

(ix) Which is the function of cost accounting ?

- (a) Cost and price determination
- (b) Cost control
- (c) Policy making
- (d) All of the above

परिव्यय लेखांकनाचे कार्य कोणते ?

- (a) परिव्यय व मुल्य निर्धारण
- (b) परिव्यय नियंत्रण
- (c) निती निर्धारण
- (d) वरीलपैकी सर्व

(x) is a second element of cost.

- (a) Material
- (b) Office exp.
- (c) Selling exp.
- (d) Labour

..... हा परिव्ययाचा दूसरा घटक आहे.

- (a) सामग्री
- (b) कार्यालय व्यय
- (c) विक्री व्यय
- (d) मजूरी (भृती)

Theory

2. From the following information find out :	10
(a) Cost of material consumed	
(b) Total cost of production	Rs.
Stock of raw materials (1-1-2018)	3,000
Purchase of raw materials	75,000
Productive wages	60,000
Stock of raw materials (31-12-2018)	3,200
Work on cost	12,000
Office on cost	14,680
Sales	2,01,850

The company has to give the tender for the machine. The estimates of costing department shows that the material required would cost Rs. 3,000 and the wages would cost Rs. 3,750. Works on cost and office on cost would bear the same percentage, which the work on cost bears to the productive wages and office on cost to the work cost as in the year 2018.

The tender is to be made at a net profit of 20% on selling price.

खालील माहितीवरून निश्चित करा :

(a) उपयोगात आणलेल्या सामग्रीचा परिव्यय	
(b) एकूण उत्पादन परिव्यय	रु.
सामग्रीचा स्कंध (1-1-2018)	3,000
कच्चा सामग्रीची खरेदी	75,000
उत्पादक मजूरी	60,000
सामग्रीचा स्कंध (31-12-2018)	3,200
निर्माणी उपरिव्यय	12,000
कार्यालय उपरिव्यय	14,680
विक्री	2,01,850

P.T.O.

कंपनीला एका यंत्राच्या उत्पादनासाठी निविदा सादर करावयाची आहे. परिव्यय विभागाच्या अनुमानानुसार सामग्री 3,000 रु. व उत्पादक भूती 3,750 रु. ची लागेल निर्माणी उपरिव्ययाचे आणि कार्यालय उपरिव्ययाचे उत्पादक भूतीशी असलेले व कार्यालय उपरिव्ययाचे निर्माणी परिव्ययाशी प्रतिशत प्रमाण 2018 प्रमाणेच राहिल.

विक्री मुल्यावर 20% नफा होईल अशा रितीने निविदा तयार करा.

Or

(किंवा)

Calculate the machine hour-rate from the following information :

- (1) Purchase price of the saw mill Rs. 95,000.
- (2) Installation charges of the saw mill Rs. 15,000.
- (3) Scrap value of the saw mill is Rs. 10,000.
- (4) Life of the saw mill is 5 years.
- (5) Working hours per year 2,000 hours.
- (6) Repair charges 50% of depreciation.
- (7) Consumption of power 10 units per hour @ 10 paise per unit.
- (8) Lubricating oil @ Rs. 4 per day of 8 hours.
- (9) Wages of machine operator @ Rs. 6 per day of 8 hours.
- (10) Consumable stores @ Rs. 20 per day of 8 hours.

खालील दिलेल्या माहितीवरून एका यंत्राचा 'यंत्र तास दर' काढा :

- (1) सॉ. मिल्सची खरेदी किंमत 95,000 रु.
- (2) सॉ. मिल्स स्थापण्याचा खर्च 15,000 रु.
- (3) सॉ. मिल्सचे क्षय्य मुल्य 10,000 रु.
- (4) सॉ. मिल्सचे आयुष्य आहे 5 वर्ष

WT

(7)

CZ—208—2019

- (5) वर्षभरातील कामाचे तास 2,000.
- (6) दुरुस्तीचा खर्च घसान्याच्या 50%.
- (7) यंत्राचा शक्ती वापर 10 युनिट प्रति तास शक्तीचा दर प्रति युनिट 10 पैसे.
- (8) बंगण तेल 8 तासाच्या प्रति दिवसाला 4 रु. प्रमाणे.
- (9) यंत्र चालकाची मजूरी 8 तासाच्या प्रति दिवसाला 6 रु. प्रमाणे.
- (10) उपभोग्य स्कंध 8 तासाच्या प्रति दिवसाला 20 रु. प्रमाणे.

3. From the following particulars prepare Store Ledger Account under FIFO method : 10

Date	Particulars
1-1-2018	Opening balance 200 kg @ Rs. 20 each
8-1-2018	Issued 100 kg
13-1-2018	Purchased 300 kg @ Rs. 22 each
15-1-2018	Returned from work order 20 kg @ Rs. 20 each
20-1-2018	Purchased 100 kg @ Rs. 25 each
22-1-2018	Issued 100 kg
25-1-2018	Purchased 240 kg @ Rs. 28 each
30-1-2018	Issued 300 kg

There is shortage found 20 kg as on 31st Jan., 2018.

खालील माहितीच्या आधारे 'प्रथम अगमन प्रथम निर्गमन' या पद्धतीने भांडार प्रपंजी तयार करा :

दिनांक	तपशिल
1-1-2018	प्रारंभण स्कंध 200 किग्रा. 20 रु. प्रति किग्रा.
8-1-2018	निर्गमन 100 किग्रा.

P.T.O.

WT

(8)

CZ—208—2019

13-1-2018	खरेदी 300 किग्रा. 22 रु. प्रति किग्रा.
15-1-2018	कार्य विभागाकडून परत 20 किग्रा. 20 रु. प्रति किग्रा.
20-1-2018	खरेदी 100 किग्रा. 25 रु. प्रति किग्रा.
22-1-2018	निर्गमन 100 किग्रा.
25-1-2018	खरेदी 240 किग्रा. 28 रु. प्रति किग्रा.
30-1-2018	निर्गमन 300 किग्रा.
31-1-2018	ला 20 किग्रा. ची तुट दिसून आली.

Or

(किंवा)

The following particulars prepare Store Ledger Account by weighted average price method :

Date	Particulars	Quantity (units)	Rate (per unit)
2017			(₹)
Jan. 1	Opening stock	1,000	5.00
Jan. 2	Purchases	900	6.00
Jan. 5	Issues	1,200	—
Jan. 7	Purchases	800	6.20
Jan. 8	Purchases	300	6.40
Jan. 10	Issues	400	—
Jan. 12	Issues	600	—
Jan. 15	Purchases	200	6.50
Jan. 18	Issues	600	—

खालील माहितीवरून भारीत सरासरी (माध्य) पद्धतीने भांडार प्रपंजी लेखा तयार करा :

दिनांक	तपशील	मात्रा (एकक)	किंमत (प्रति मात्रा)
2017			(₹)
जाने. 1	सुरुवातीचा स्कंध	1,000	5.00
जाने. 2	खरेदी	900	6.00
जाने. 5	निर्गमन	1,200	—
जाने. 7	खरेदी	800	6.20
जाने. 8	खरेदी	300	6.40
जाने. 10	निर्गमन	400	—
जाने. 12	निर्गमन	600	—
जाने. 15	खरेदी	200	6.50
जाने. 18	निर्गमन	600	—

4. Standard time allowed for a job is 60 hours. The hourly rate of wage is Rs. 4 per hour plus a dearness allowance @ Rs. 50 paise per hour worked. 10

The actual time taken by the worker was 48 hours.

Calculate total earning on :

- Time rate method
- Piece rate method
- Halsey plan
- Rowan's plan.

P.T.O.

एका कामासाठी प्रमाणित वेळ 60 तास देण्यात आला आसुन ताशी दर 4 रु. अधिक रु. 50 पैसे प्रमाणे महागाई भत्ता केलेल्या कामासाठी देण्यात येतो.

मजूराला काम पूर्ण करण्यासाठी प्रत्यक्ष वेळ 48 तासाचा आहे.

मजूरांच्या मिळकतीचे आगमन करा :

- (अ) समय दर पद्धती
- (ब) कार्य दर पद्धती
- (क) हॅल्से योजना
- (ड) रोवन योजना.

Or

(किंवा)

Write notes on :

- (a) Concept of cost
- (b) Element of cost.

टिपा लिहा :

- (अ) परिव्यय संकल्पना
- (ब) परिव्ययाचे घटक.